

Sygn. akt III AUa 613/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 lipca 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący: SSA Anna Szczepaniak-Cicha (spr.)

Sędziowie: SSA Lucyna Guderska

SSA Iwona Szybka

Protokolant: sekretarz sądowy Małgorzata Matusiak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 24 lipca 2019 r. w Ł.

sprawy T. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o kapitał początkowy i wysokość emerytury

na skutek apelacji T. G.

od wyroku Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim

z dnia 7 marca 2018 r. sygn. akt V U 486/17

oddala apelację.

Sygn. akt III AUa 613/18

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 14 lutego 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. ustalił ponownie T. G. wysokość kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999 r. w kwocie 75.775,04 zł. Do obliczenia kapitału początkowego organ rentowy przyjął okresy składkowe w wymiarze 13 lat 1 miesiący i 3 dni oraz okresy nieskładkowe w wymiarze 5 lat 4 miesiący i 22 dni, w tym 4 lata 4 miesiące i 22 dni okresów sprawowania opieki nad dziećmi. Organ rentowy ustalając wysokość kapitału początkowego zaliczył skarżącej okres zatrudnienia w (...) Zakładach (...) od 27 stycznia 1975 r. do 11 listopada 1975 r. przyjmując do podstawy wymiaru świadczenia kwoty minimalnego wynagrodzenia.

Decyzją z dnia 21 lutego 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. przyznał T. G. emeryturę od dnia 6 lutego 2017 r., to jest od osiągnięcia wieku emerytalnego i jednocześnie obliczył wysokość emerytury na podstawie art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

W odwołaniu z dnia 17 marca 2017 r. T. G. wniosła o zmianę obu decyzji i ustalenie kapitału początkowego z uwzględnieniem okresów zatrudnienia od dnia 1 stycznia 1999 r. do dnia 30 kwietnia 2000 r. w sklepie spożywczo-przemysłowym oraz okresu pobierania zasiłku dla bezrobotnych od dnia 1 czerwca 2000 r. do dnia 31 maja 2001 r. jako okresów składkowych. Ponadto odwołująca zakwestionowała ustalony przez organ rentowy wymiar okresów składkowych i nieskładkowych, które w jej ocenie powinny łącznie wynosić 18 lat. W toku procesu wnioskodawczyni

wskazała, że organ rentowy zaliczając jej okresy opłacania składek w KRUS od 1 lipca 1991 r. do 31 grudnia 1992 r. zwiększył jej emeryturę o zbyt małą kwotę. Organ rentowy domagał się oddalenia odwołania.

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim wyrokiem z dnia 7 marca 2018 r. oddalił odwołanie ubezpieczonej.

Sąd Okręgowy ustalił, że T. G., urodzona (...), była zatrudniona:

- w okresie od 27 stycznia 1975 r. do 11 listopada 1975 r. w (...) Zakładach (...);
- w okresie od 1 października 1981 r. do 15 września 1985 r. w (...) Spółdzielni (...) w O.;
- w okresie od 23 grudnia 1985 r. do 30 czerwca 1988 r. w Zespole Zakładów (...) w O.;
- w okresie od 1 stycznia 1993 r. do 30 kwietnia 2000 r. w Sklepie (...) w S..

Wnioskodawczyni w okresie od 1 lipca 1991 r. do 31 grudnia 1992 r. podlegała ubezpieczeniu społecznemu rolników.

W okresie zatrudnienia od 1 stycznia 1993 r. do 30 kwietnia 2000 r. w Sklepie (...) w S. wnioskodawczyni przebywała na urloпах bezpłatnych w dniach: 1 listopada 1993 r., od 1 do 30 września 1996 r., w dniu 31 października 1996 r., od 1 do 4 stycznia 1998 r., od 1 do 31 marca 1999 r., od 1 do 30 listopada 1999 r. oraz od 1 do 31 stycznia 2000 r. W trakcie tego zatrudnienia pobierała zasiłek chorobowy w okresach: od 1 lipca do 14 sierpnia 1994 r., od 16 listopada do 3 grudnia 1994 r., od 21 lipca do 19 sierpnia 1995 r., od 1 lipca do 4 sierpnia 1996 r., od 1 października do 30 października 1996 r., od 1 lipca do 31 sierpnia 1997 r., od 5 stycznia do 2 marca 1998 r., od 2 listopada do 1 grudnia 1993 r., od 1 lutego do 2 marca 1995 r., od 1 kwietnia do 30 kwietnia 1996 r. oraz od 2 grudnia do 31 grudnia 1998 r.

T. G. w okresie od 10 maja 2000 r. do 6 sierpnia 2001 r. była zarejestrowana w Powiatowym Urzędzie Pracy w O. jako osoba bezrobotna. W tym czasie w okresie od 18 maja 2000 r. do 17 maja 2001 r. pobierała zasiłek dla bezrobotnych. Wnioskodawczyni w okresie od 5 listopada 2002 r. do 6 stycznia 2016 r. była uprawniona do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy, wysokość renty wyliczono na podstawie art. 53 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Do ustalenia podstawy wymiaru renty ZUS przyjął wynagrodzenia, które stanowiły podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 lat kalendarzowych, tj. od 1 stycznia 1982 r. do 31 grudnia 1991 r., wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 41,48 %.

Do ustalenia wysokości świadczenia ZUS uwzględnił 14 lat i 1 miesiąc okresów składkowych, tj. 169 miesięcy, 4 lata i 8 miesięcy okresów nieskładkowych, tj. 60 miesięcy oraz 6 lat i 3 miesiące okresów uzupełniających. Decyzją z dnia 29 kwietnia 2008 r., po uwzględnieniu okresu zatrudnienia od 18 grudnia 2007 r. do 31 stycznia 2008 r., ZUS przeliczył rentę wnioskodawczyni. Do ustalenia wysokości świadczenia ZUS uwzględnił 14 lat i 3 miesiące okresów składkowych, tj. 171 miesięcy, 4 lata 9 miesięcy okresów nieskładkowych, tj. 57 miesięcy oraz 6 lat okresów uzupełniających. Łączny staż pracy wnioskodawczyni wynosi 19 lat i 8 dni, w tym 14 lat 3 miesiące i 6 dni okresów składkowych oraz 5 lat 6 miesięcy i 16 dni okresów nieskładkowych, które ograniczone do 1/3 wyniosły 4 miesiące 9 miesięcy i 2 dni. W skład okresów nieskładkowych weszły okresy pobierania zasiłku chorobowego i sprawowania opieki nad dzieckiem.

T. G. złożyła w dniu 9 stycznia 2017 r. wniosek o przyznanie prawa do emerytury.

Decyzją z dnia 14 lutego 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. ustalił kapitał początkowy T. G. na dzień 1 stycznia 1999 r. Do ustalenia wartości kapitału początkowego organ rentowy przyjął:

- podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 607,76 zł,
- okresy składkowe w wymiarze 13 lat 1 miesiąca i 3 dni (157 miesięcy) oraz okresy nieskładkowe w wymiarze 5 lat 5 miesięcy i 29 dni, w tym 1 rok 1 miesiąc i 7 dni oraz okresy sprawowania opieki nad dzieckiem w wymiarze 4 lat 4 miesięcy i 22 dni,

- współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do 31 grudnia 1998 r. wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego, który dla wnioskodawczynie wyniósł 75,20 %,

- średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat, które wyniosło, na podstawie komunikatu Prezesa GUS z dnia 25 marca 1999 r., (MP nr 12, poz. 173) 209 miesięcy.

Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych - od dnia 1 stycznia 1981 r. do dnia 31 grudnia 1990 r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 49,78 %. Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustalono w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru przez kwotę bazową 1220,89 złotych (49,78 % x 1220,89 zł), co dało kwotę 607,76 zł. Wartość kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999 r. wyniosła 75.775,04 zł.

Do ustalenia wartości kapitału początkowego Zakład nie uwzględnił okresów przebywania na urlopie bezpłatnym. Organ rentowy wskazał też, że zaliczył skarżącej okres zatrudnienia w (...) Zakładach (...) od 27 stycznia 1975 r. do 11 listopada 1975 r., przyjmując do podstawy wymiaru świadczenia kwoty minimalnego wynagrodzenia.

Decyzją z dnia 21 lutego 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. przyznał T. G. emeryturę od dnia 6 lutego 2017 r., to jest od osiągnięcia wieku emerytalnego, obliczając wysokość emerytury na podstawie art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Wysokość świadczenia wyniosła 1.100,09 złotych. Podstawę obliczenia emerytury stanowiła kwota składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonej z uwzględnieniem waloryzacji - 7.841,36 zł oraz kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosząca 26.1262,60 zł. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym przejścia na emeryturę, to jest 249,90 miesięcy. Wyliczona emerytura wyniosła 1.076,85 zł i została zwiększona z tytułu opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników w kwocie 13,24 zł.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy uznał odwołanie od obu decyzji za niezasadne. Wnioskodawczynie, jako urodzonej po dniu 31 grudnia 1948 r., przysługuje emerytura na podstawie zasad sprecyzowanych w art. 26 i art. 25 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W myśl art. 26 ust. 1 tej ustawy, emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25 przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust. 5 i art. 183. Przepis art. 25 ust. 1 ustawy emerytalnej stanowi zaś, że podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenia emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175 oraz kwot środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust. 1a i 1b oraz art. 185.

Stosownie zaś do treści art. 26a § 1 powołanej ustawy, wysokość emerytury ustalonej zgodnie z art. 26 ulega zwiększeniu za okresy opłacania składek na Fundusz Emerytalny (...), Fundusz Ubezpieczenia Społecznego (...) i ubezpieczenie emerytalno-rentowe, o których mowa w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników. Zwiększenie to ustala się według zasad wymiaru części składkowej emerytury rolniczej przewidzianych w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników na podstawie zaświadczenia Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego o okresach opłacania składek. Według § 3 powołanego przepisu, zwiększenie, o którym mowa w ust. 1, przyznaje się ubezpieczonemu, który legitymuje się okresami, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1, krótszymi niż 25 lat.

Z kolei art. 174 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS stanowi, że przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy, tj. przed 1 stycznia 1999 r.:

1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6;

2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5;

3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-4 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

W przedmiotowej sprawie odwołująca zarzuciła organowi rentowemu błędne wyliczenie stażu pracy podnosząc, że okresy składkowe winny wynieść 14 lat i 7 miesięcy, a nie jak przyjął organ rentowy - 13 lat i 1 miesiąc. Zdaniem wnioskodawczynie, organ rentowy nie zaliczył jej do stażu pracy okresów zatrudnienia od dnia 1 stycznia 1999 r. do dnia 30 kwietnia 2000 r. w sklepie spożywczo-przemysłowym oraz okresu pobierania zasiłku dla bezrobotnych od dnia 1 czerwca 2000 r. do dnia 31 maja 2001 r. Organ rentowy podał, że nie zaliczył wnioskodawczynie do stażu pracy ustalanego do obliczenia kapitału początkowego okresu zatrudnienia od dnia 1 stycznia 1999 r. do dnia 30 kwietnia 2000 r., ponieważ kapitał początkowy ustala się na dzień 1 stycznia 1999 r. Organ rentowy wskazał też w decyzji, że zaliczył skarżącej okres zatrudnienia w (...) Zakładach (...) od 27 stycznia 1975 r. do 11 listopada 1975 r., przyjmując do podstawy wymiaru świadczenia kwoty minimalnego wynagrodzenia. Nadto organ rentowy wyjaśnił, że uznał staż ubezpieczeniowy w łącznym wymiarze 18 lat i 6 miesięcy w tym 13 lat 1 miesiąc i 3 dni okresów nieskładkowych oraz 5 lat 5 miesięcy 29 dni okresów nieskładkowych, w tym 1 rok 1 miesiąc i 7 dni okresów pobierania zasiłku chorobowego.

Sąd Okręgowy zważył, że błędne są twierdzenia wnioskodawczynie, iż organ rentowy nieprawidłowo ustalił jej staż pracy w decyzji o ponownym ustaleniu kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999 r. ZUS prawidłowo nie zaliczył wnioskodawczynie do ustalenia wartości kapitału początkowego okresów składkowych przypadających po 31 grudnia 1998 r., tj. okresów zatrudnienia od dnia 1 stycznia 1999 r. do dnia 30 kwietnia 2000 r. w Sklepie (...) w S. oraz okresu pobierania zasiłku dla bezrobotnych od dnia 1 czerwca 2000 r. do dnia 31 maja 2001 r. Okresy te nie mają wpływu na ustalenie wartości kapitału początkowego. Wynika to jasno z unormowania zawartego w art. 174 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Sąd nie znalazł także podstaw do wzruszenia decyzji w przedmiocie wysokości emerytury wnioskodawczynie wyliczonej na podstawie art. 26 ustawy. Wysokość emerytury została ustalona przez podzielenie kwoty składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na indywidualnym koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, i zwaloryzowanego kapitału początkowego przez okres średniego dalszego trwania życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego (wyrażonego w miesiącach), czyli kwoty 7.841,36 zł + 26.1262,60 zł przez 249,90 miesięcy (średnie dalsze trwanie życia), co dało kwotę 1.076,89 złotych. Średnie dalsze trwanie życia to wielkość statystyczna, która określa przeciętny okres, jaki zazwyczaj statystycznie upływa od ustalenia prawa do emerytury do dnia śmierci ubezpieczonego. Prawidłowo przy tym organ rentowy zwiększył emeryturę wnioskodawczynie z tytułu opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników o kwotę 13,24 zł.

Za bezpodstawne Sąd uznał również zarzuty odwołującej, jakoby błędnie wyliczony został jej łączny staż pracy. Wnioskodawczynie powoływała się na różnice w wyliczeniach okresów składkowych i nieskładkowych przyjętych w decyzji o przyznaniu renty z tytułu niezdolności do pracy w dniu 31 stycznia 2003 r., a stażem pracy wskazanym w decyzji z dnia 14 lutego 2017 r. o ustaleniu kapitału początkowego. Różnice te wynikają z różnych zasad obliczania renty i kapitału. Ustalając wysokość świadczenia rentowego zastosowano przepis art. 53 ustawy o emeryturach i rentach z FUS i uwzględniony został łączny staż pracy wnioskodawczynie do dnia złożenia wniosku o przyznanie prawa do renty, tj. do dnia 5 listopada 2002 r. Natomiast ustalenie kapitału początkowego w celu wyliczenia emerytury mogło nastąpić przy uwzględnieniu stażu pracy jedynie do dnia 31 grudnia 1998 r.

Stwierdzając, że organ rentowy prawidłowo ustalił kapitał początkowy, a następnie obliczył wysokość należnej wnioskodawczynie emerytury Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., oddalił odwołanie od obu decyzji.

W apelacji od tego wyroku w całości T. G. zarzuciła naruszenie przepisów prawa procesowego - art. 233 k.p.c. przez dowolną ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, polegającą na uznaniu, że wnioskodawczynie, będąc zatrudnioną w Sklepie (...) w S. przebywała na urlopach bezpłatnych w dniach: 01.11.1993 r., 01-30.09.1996 r.,

31.10.1996 r., 01-04.01.1998 r., 01-31.1999 r., 01-30.1999 r., 01-31.01.2000 r., podczas gdy podobne sytuacje nie miały miejsca, zaś świadectwo wydane przez pracodawcę wskazuje, iż ubezpieczona z urlopu bezpłatnego nie korzystała.

Mając na uwadze powyższy zarzut apelująca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie odwołania.

Jednocześnie wniosła o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z dokumentu stanowiącego kserokopię świadectwa pracy ze Sklepu (...) (oryginał w aktach ZUS) oraz zeznań świadka A. G. na okoliczność niekorzystania przez wnioskodawczynię z urlopu bezpłatnego w trakcie jej zatrudnienia w Sklepie (...) w S., jak też kserokopii decyzji (...) Oddział w T. z dnia 31 stycznia 2003 r. na okoliczność rozbieżności w ustalaniu okresów składkowych i nieskładkowych.

W toku postępowania apelacyjnego T. G. zarzuciła nadto nieuwzględnienie przy obliczaniu kapitału początkowego i emerytury okresu pobierania zasiłku dla bezrobotnych od dnia 18 maja 2000 r. do dnia 17 maja 2001 r., jak też nieuwzględnienie pełnych sześciu lat z tytułu sprawowania opieki nad dziećmi.

Sąd Apelacyjny w Łodzi zważył, co następuje:

Apelacja ubezpieczonej podlega oddaleniu.

Instytucja kapitału początkowego, wprowadzona ustawą z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 1270), związana jest z zasadami ustalania emerytury w systemie zdefiniowanej składki, którą oblicza się na podstawie sumy składek zgromadzonych na indywidualnym koncie emerytalnym w całym okresie ubezpieczenia (art. 25 ust. 1). Jak wynika z art. 173 ust. 1 ustawy, dla osób objętych tymi zasadami, które podlegały ubezpieczeniom przed wejściem w życie ustawy, gdy składki nie były jeszcze obowiązkowo ewidencjonowane na indywidualnych kontach, ustala się kapitał początkowy. Kapitał oblicza się według reguł określonych w art. 174, z odesłaniem do art. 53 ustawy emerytalnej. W świetle art. 53 i art. 174 ust. 1 kapitał początkowy stanowi wypadkową trzech wielkości: kwoty bazowej (art. 174 ust. 7), podstawy wymiaru świadczenia (obliczonej stosownie do art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 i art. 18 w związku z art. 174 ust. 3, z tym, że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych jest wybierany z okresu sprzed 1 stycznia 1999 r.) oraz okresów składkowych i nieskładkowych (art. 6 i 7 w związku z art. 174 ust. 2).

Spór w sprawie niniejszej zogniskował się wokół wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego. Wartość kapitału wnioskodawczyni została ustalona na kwotę 75.775,04 zł. Kapitał obliczono ubezpieczonej ponownie w związku z wnioskiem o emeryturę, którą następnie organ rentowy przyznał i obliczył w formule zdefiniowanej składki.

Ustawodawca wymienił okresy składkowe w art. 6, a okresy nieskładkowe w art. 7 ustawy o emeryturach i rentach z FUS i nie ma dowolności w kwalifikowaniu tych okresów. Okresami składkowymi są te, za które składka została faktycznie zapłacona lub okresy bez składki, wymienione enumeratywnie, które zaliczone zostały do okresów składkowych mimo nieopłacania składek. Okresy nieskładkowe to m.in. przypadające przed dniem nabycia prawa do emerytury lub renty okresy urlopu wychowawczego, urlopu bezpłatnego udzielonego na podstawie przepisów w sprawie bezpłatnych urlopów dla matek pracujących opiekujących się małymi dziećmi, innych udzielonych w tym celu urlopów bezpłatnych oraz okresy niewykonywania pracy z powodu opieki nad dzieckiem w wieku do 4 lat - w granicach do 3 lat na każde dziecko oraz łącznie, bez względu na liczbę dzieci, do 6 lat - art. 7 pkt 5a ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Jak wynika z dokumentów zawartych w aktach rentowych wnioskodawczyni, urodziła ona syna R. w dniu 13 sierpnia 1975 r. a syna P. w dniu 10 maja 1980 r. Do dnia 11 listopada 1975 r. pracowała w (...) Zakładach (...) w P.. Kolejną pracę podjęła w dniu 1 października 1981 r. w (...) Spółdzielni (...) w O.. Do kapitału początkowego jako okres nieskładkowy, tj. opiekę nad dzieckiem w wieku do lat 4, organ rentowy zaliczył 3 lata w przedziale czasowym od 12 listopada 1975 r. do 11 listopada 1978 r. (k. 27 akt kapitałowych). Jest to maksymalny okres, który mógł być uwzględniony z tytułu opieki nad jednym dzieckiem, co wynika z treści przytoczonego art. 7 pkt 5a ustawy. T. G. po dniu 11 listopada 1978 r. nie pracowała do urodzenia syna P. w dniu 10 maja 1980 r. Okres ten nie mógł zostać zaliczony do nieskładkowych,

gdyż wyczerpany został trzyletni okres opieki nad pierwszym dzieckiem, a drugiego jeszcze odwołująca nie urodziła. W związku z urodzeniem syna P., Zakład Ubezpieczeń Społecznych jako opiekę nad dzieckiem zaliczył okres od 10 maja 1980 r. (od urodzenia dziecka) do 30 września 1981 r. (do dnia podjęcia kolejnej pracy), tj. 1 rok 4 miesiące i 22 dni. Łącznie ZUS uwzględnił więc wnioskodawczyni w zaskarżonej decyzji o ponownym ustaleniu kapitału początkowego okres wynoszący 4 lata 4 miesiące i 22 dni z tytułu sprawowania opieki nad dziećmi. Zupełnie nieuprawnione są twierdzenia ubezpieczonej, że organ rentowy zaniżył jej okres nieskładkowy z tytułu opieki nad dziećmi, ponieważ mając dwoje dzieci powinna mieć zaliczony ten okres w wymiarze 6 lat. Przepis art. 7 ust. 5a ustawy emerytalnej jasno stanowi, że okres nieskładkowy to okres niewykonywania pracy z tytułu opieki nad dzieckiem, który wynosi 3 lata na jedno dziecko. Taki też maksymalny okres opieki nad synem R. odwołująca ma uwzględniony do stażu w kapitale początkowym. Nie było możliwe, aby uwzględnić T. G. dłuży okres opieki nad synem P. (do pełnych trzech lat), gdyż w dniu 1 października 1981 r. wnioskodawczyni podjęła pracę, a więc zakończyła okres niewykonywania pracy z tytułu opieki nad drugim dzieckiem.

Nie jest także zasadny zarzut nieuwzględnienia w stażu okresu pobierania zasiłku dla bezrobotnych od dnia 18 maja 2000 r. do dnia 17 maja 2001 r. Jak trafnie wyłożył Sąd Okręgowy, kapitał początkowy oblicza się na dzień 1 stycznia 1999 r., a jakiegokolwiek późniejsze okresy ubezpieczenia nie są brane pod uwagę przy ustalaniu wartości kapitału początkowego.

Zważyć trzeba, że w art. 24 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wprowadzona została nowa konstrukcja emerytury dla osób urodzonych po 31 grudnia 1948 r. Ustawodawca odstąpił od warunku posiadania odpowiednio długiego okresu ubezpieczenia na rzecz przesłanki osiągnięcia wieku emerytalnego. Podstawę obliczenia wysokości emerytury stanowią składki odprowadzane na ubezpieczenie emerytalne (do dnia 31 grudnia 1998 r. obliczone w formie kapitału początkowego), a nabycie prawa do emerytury dla tej grupy ubezpieczonych uzależnione zostało od dożycia odpowiedniego wieku. Wysokość tej emerytury jest ustalana na podstawie regulacji zawartej w art. 26 ustawy. Emeryturę „nową”, obliczoną w systemie zdefiniowanej składki, T. G. nabyła w dniu 6 lutego 2017 r. Wysokość tej emerytury jest wypadkową kwoty składek zaewidencjonowanych na koncie ubezpieczonej z uwzględnieniem ich waloryzacji, kwoty zwaloryzowanego kapitału początkowego oraz wskaźnika określonego jako średnie dalsze trwanie życia. Organ rentowy tak właśnie obliczył emeryturę odwołującej zaskarżoną decyzją z dnia 21 lutego 2017 r. i do wysokości świadczenia uwzględniono składki odprowadzone od zasiłku dla bezrobotnych w 2000 i 2001 r. (k. 13 akt emerytalnych). Fakt, że wnioskodawczyni posiadała w dacie nabycia prawa do emerytury staż ubezpieczeniowy (okresy składkowe i nieskładkowe) w wymiarze około 19 lat nie ma żadnego wpływu ani na nabycie prawa do tej emerytury (wyłącznie wiek), ani na jej wysokość (kapitał, składki).

Przy obliczaniu emerytury w systemie zdefiniowanej składki staż jest elementem kształtującym wyłącznie wysokość kapitału początkowego, a ten oblicza się na dzień 31 grudnia 1998 r., natomiast dalszy staż pracy czy dalsze okresy innego ubezpieczenia nie wpływają ani na nabycie, ani na wysokość świadczenia. Zupełnie bezpodstawne jest więc twierdzenie apelującej, że ZUS zaniżył jej okresy składkowe i nieskładkowe przy wyliczaniu emerytury w systemie zdefiniowanej składki. Organ rentowy nie obliczał i nie miał podstaw prawnych, aby obliczać pełny staż ubezpieczeniowy wnioskodawczyni przy ustalaniu wysokości emerytury wiekowej. Do obliczenia tej emerytury w ogóle nie był brany pod uwagę staż ubezpieczeniowy po 31 grudnia 1998 r., tylko składki, które wnioskodawczyni zgromadziła na swym koncie po tej dacie. W tej formie uwzględniono wypłatę na rzecz T. G. zasiłku dla bezrobotnych w latach 2000-2001.

Sąd Apelacyjny nie podzielił także apelacyjnego zarzutu naruszenia art. 233 k.p.c. Zważyć należy, że załączone do apelacji świadectwo pracy z dnia 30 kwietnia 2000 r., wystawione za okres zatrudnienia w Sklepie (...) w S. nie jest dokumentem nowym, oryginał tego świadectwa odwołująca załączyła do wniosku o rentę (k. 10 akt rentowych). W 2002 r. organ rentowy wystawił poświadczenie ubezpieczenia, czyli potwierdzenie dotyczące okresów opłacania składek i przerw w opłacaniu składek przez tego pracodawcę na ubezpieczenie T. G., z którego wynika, w jakich okresach wnioskodawczyni pobierała zasiłek chorobowy i w jakich korzystała z urlopu bezpłatnego. Do dnia 31 grudnia 1998 r. składki nie zostały zapłacone za urlop bezpłatny udzielony: w miesiącu wrześniu 1996 r., za jeden dzień w 1993 r., jeden dzień w październiku 1996 r. oraz cztery dni w styczniu 1998 r. W czasie tego

zatrudnienia odwołująca wielokrotnie korzystała też z zasiłków chorobowych. Staż ubezpieczeniowy wyliczono do listopada 2002 r. (na datę nabycia prawa do renty) z uwzględnieniem okresów nieskładkowych w postaci okresów pobierania zasiłków chorobowych oraz okresów urlopu bezpłatnego, które nie stanowią okresów ubezpieczenia. Wnioskodawczyni nie kwestionowała swego stażu wówczas, ani też przez wiele lat pobierania renty. Staż pracy z okresu zatrudnienia w Sklepie (...) w S. (do dnia 31 grudnia 1998 r.), pomniejszony o urlopy bezpłatne, przyjęto również w pierwszej decyzji z dnia 18 października 2007 r. o ustaleniu kapitału początkowego. Stwierdzić należy, że skarżąca nie przedstawiła w niniejszej sprawie żadnych nowych dowodów z dokumentów, które mogłyby prowadzić do podważenia ustaleń, stanowiących podstawę wielu prawomocnych decyzji. W sytuacji, gdy pracodawca nie opłacił składek za poszczególne dni, które wykazano jako dni urlopu bezpłatnego, zmiana kwalifikacji tych dni po upływie ponad 20 lat wymaga przedstawienia dowodów pewnych, przede wszystkim dokumentacji pracowniczej (akt osobowych, ewidencji czasu pracy itp.), z której wynikałoby, że inny był charakter prawny tych dni, a zatem, że stanowiły one okresy ubezpieczenia. Nie jest wystarczające twierdzenie apelującej, że nie przypomina sobie, aby w czasie zatrudnienia w sklepie korzystała jakichś dni urlopu bezpłatnego, podobnie jak zgłoszenie w drugiej instancji świadka na tę okoliczność, który może lepiej o tym pamiętać. Nadto trzeba mieć na względzie, że choć w przyjętym systemie apelacji pełnej celem postępowania apelacyjnego jest ponowne i wszechstronne zbadanie sprawy, to zasadą pozostaje jednak, że koncentracja materiału faktycznego i dowodowego powinna nastąpić przed sądem pierwszej instancji. Strona oferująca dowody przed sądem drugiej instancji powinna wykazać, że w istocie nie mogła ich przedstawić w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji, gdyż wówczas nie istniały albo też zachodziły istotne przyczyny usprawiedliwiające niemożność ich przedstawienia lub że potrzeba ich oferowania powstała dopiero później (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2000 r., III CKN 797/00, LEX nr 42884). Niezgłoszenie w pierwszej instancji dowodu z zeznań świadka, bez wykazania istotnych powodów, dla których skarżąca nie zgłosiła tego dowodu w postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji, nie uzasadnia wniosku o dopuszczenie tego dowodu w postępowaniu apelacyjnym.

Konstatując powyższe Sąd drugiej instancji oddalił apelację T. G. z mocy art. 385 k.p.c.